

SOCIAL CHANGE IN INDIA – II

Time : Three Hours

Maximum Marks : 100

Note : Attempt one question each from Sections A, B, C and D carrying 15 marks each. Section E is compulsory consisting of 10 short answer questions carrying 4 marks each.

SECTION – A

I. Define Social Change and write a note on Social Change.	15
II. Define Progress and describe its characteristics.	15

SECTION – B

III. Explain the technological factors of Social Change.	15
IV. Describe the legislative factors of Social Change in India.	15

SECTION – C

V. How Modernization has affected Indian Society ? Explain.	15

VI. Explain the process of Sanskritization.

SECTION - D

VII. Critically evaluate the Community Development Programme.

VIII. Write a detailed note on Swaran Jayanti Swa-Rozgar Yojna.

SECTION - E

IX. Write short notes (50 words) on each of the following :

(a) Development.	(b) Revolution.
(c) Evolution.	(d) Cultural Change.
(e) Birth rate and Social change.	(f) Globalization.
(g) Westernization.	(h) Secularization.
(i) Write a name of book on Social Change.	
(j) Community Development Programme.	

4×10=40

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A, B, C ਅਤੇ D ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 15 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ E ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 10 ਸੰਖਿਪ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4-4 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ।

ਭਾਗ-A

- I. ਸਮਾਜਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 15
- II. ਉੱਨਤੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਲੱਛਣਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 15

ਭਾਗ-B

- III. ਸਮਾਜਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਤਕਨੀਕੀ ਕਾਰਕਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 15
- IV. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 15

ਭਾਗ-C

- V. ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ ਨੇ ਕਿਵੇਂ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ? ਵਰਨਣ ਕਰੋ। 15
- VI. ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 15

ਭਾਗ-D

- VII. ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸਮੁਦਾ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ। 15
- VIII. ਸਵਰਨ ਜਯੰਤੀ ਸਵੈ-ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਯੋਜਨਾ ਉੱਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 15

ਭਾਗ-E

- IX. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਤੇ ਸੰਖਿਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ (ਹਰੇਕ 50 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ) :
(a) ਵਿਕਾਸ।	(b) ਕ੍ਰਾਂਤੀ।
(c) ਕ੍ਰਮ-ਵਿਕਾਸ।	(d) ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਤਬਦੀਲੀ।
(e) ਜਨਮ ਦਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤਬਦੀਲੀ।	(f) ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਣ।
(g) ਪੱਛਮੀਕਰਣ।	(h) ਧਰਮ-ਨਿਰਪੇਖੀਕਰਨ।
(i) ਸਮਾਜਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਉੱਤੇ ਇਕ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।	(j) ਸਮੁਦਾ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ।

4×10=40